

Side, at de Mænd, som synes meest at have sluttet sig til deres Menighed og have taget sig Menighedens Medlemmer overordentlig til Hjerte, paa eengang dog faae Dinene op for, at den verdslige Fordeel er noget værd, og i det Dieblig, hvor de, maaskee ved i længere Tid at have omgaaet deres Menighed, skulde kunne udøve en større Indflydelse, overgiver den til en ny ubekendt Hyrde for at vandre hen paa et fremmed Sted, hvor dog Enhver har Følelsen af, at de hovedsagelig ere komne der for Mammonets Styld. Dermed siger jeg paa ingen Maade, at de jo, naar nogen Tid er gaaet, ikke ogsaa kunde komme der til at udøve en overordentlig gavnlig Virksomhed, og jeg vil endogfaa indrømme, at mange af dem kunne komme til at udøve en overordentlig baade gavnlig og hæderlig Virksomhed ved at faae Anledning til at hjælpe paa Menigheden og dele med Menigheden, men det første Skin er dem imod, og for at gaae over til det mere praktiske Liv, skal jeg endvidere sige til, at naar det saa hænder sig, at en saadan Mand, der søger et større Kald og føler sig strax opfordret til at træde i Kamp med sin Menighed om den Indtægt, som flyder umiddelbart fra Menigheden til Præsten, og faae ældre Afgjørelser omgjorte, som Enhver der i Egnen i længere Tid har troet paa vare endelige, og paa den Maade forøger sin timelige Binding — ganske vist ikke paa sine egne Vegne, men paa Kaldets Vegne, uden dog at renoncere derpaa for sin Levetid, som var det rette Berviis paa, at det kun var Kaldet han vilde tjene — saa maa man sige, at det gjør bethdelig mere Skade end Gavn, og at det hele Forslytningsystem har faaet en slet og uheldig Anvendelse og maa bringe os til at søge at finde en Lønningsmaade, hvorved man kunde styrke og fastholde den gode Hyrde, der hvor han havde vundet og opdraget lydige Faar.

Vi komme nu til en af de vigtigste Indsigelser mod Forslaget, og det er det, som er hentet fra Grundloven. Ministeren sagde, det er tvivlsomt, om de Indtægter, hvorom der her er Spørgsmaal, ere Statsindtægter, eller om de tilhøre Folketirken, og han beraabte sig paa Grundloven. Grundlovens Hovedparagraph, Kirken angaaende, er § 3, der siger: „den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folkekirke“. Den evangelisk-lutheriske Kirke er en geistlig, en aandelig Ting; der er ikke nogen nødvendig Betingelse for, at den evangelisk-lutheriske Kirke skal have Eiendomme, og man maa endogfaa indrømme, at det første, den evangelisk-lutheriske Kirke blev til, maatte den blive til som en Menighedskirke uden Eiendomme, efter som en anden Kirke var til, som besad alle Eiendomme, og den maatte, for at faae Eiendomme, gjøre, jeg vil meget gerne indrømme en af de nyttigste Bevægelser, den har gjort, men tillige en fra mange Sider uheldig Bevægelse, den, at den maatte fortrænge Andre fra denne Eiendom; men derved beviste den tillige, at Eiendommene ikke hørte den tidligere Kirke til, thi ellers havde det været et Kan; men at de maae følge den offentlige Styrelse som et Middel til at haandhæve den Kirke, der til enhver given Tid opretholder et christeligt, aandeligt Liv i Folket. Det er for ikke at lade det igjen komme til at see ud som et Kan, isald det skulde hænde, som jeg ikke haaber eller formoder skal skee, at den Kirke, vi nu kalde den evangelisk-lutheriske Folkekirke, ophørte at være den i Folket almindelige anerkjendte — jeg siger, for at det ikke skal komme til at see ud som et Kan, naar Statskassen med disse Eiendomme støttede sin Geistlighed og derimod indskrænkede sine Udgifter til Lønningen af den tidligere Geistlighed, som af sig selv var begyndt at høre op.